МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСТИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій Кафедра програмного забезпечення

3BIT

До лабораторної роботи № 6 **На тему:** «Елементи мови UML»

3 дисципліни: «Вступ до інженерії програмного забезпечення»

Лектор
доц. кафедри ПЗ
Левус Є. В
Виконав
ст. гр. ПЗ-16
Чаус О. М
Прийняв
викладач кафедри ПЗ Самбір А. А
« » 2022 p
Σ=

Тема роботи: Опис предметної області з використанням UML.

Мета роботи: Навчитися створювати об'єктну модель програмної системи.

Теоретичні відомості

13. Наведіть класифікацію діаграм класів за рівнем їхньої деталізації.

Існує три рівні деталізації: концептуальний, рівень специфікації та рівень реалізації

6. Що таке словник предметної області? Як він будується?.

Словник предметної області – перелік всіх сутностей з коротким поясненням. При укладанні словника використуються класи та зв'язки між ними.

2. Які завдання вирішує процес моделювання?

Моделювання вирішує такі завдання: візуалізація системи, опис структури та поведінки системи, створення прототипу та документування ПЗ з використанням моделі.

Постановка завдання

- 1. Скласти словник предметної області.
- 2. Побудувати UML-діаграму класів на концептуальному рівні засобами програми Visio. Зобразити коментарі на схемі. Вказати відношення між сутностями (узагальнення, звичайна асоціація, агрегація, композиція, залежність) із обов'язковим зазначенням їх характеристик (кратність, назва асоціації і т.п.).
- 3. Побудувати UML-діаграму конкретних класів на рівні реалізації засобами програми Visio. Чітко вказати усі поля та методи класів з відповідними модифікаторами доступу, а також усі необхідні відношення між класами
- 4. Оформити звіт.

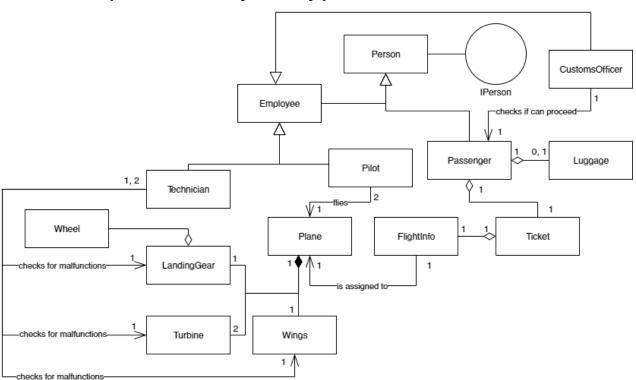
Хід роботи

1. Словник предметної області

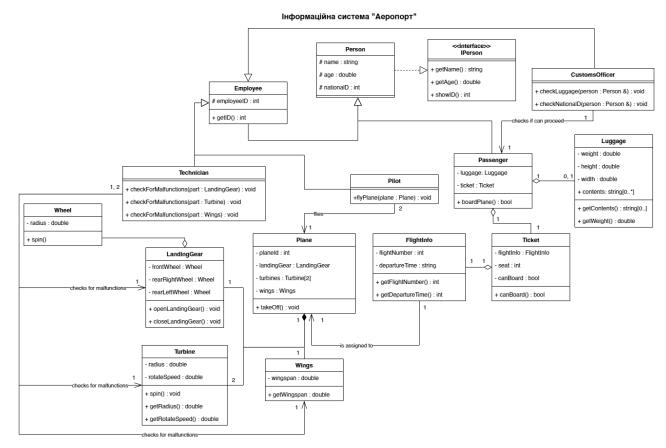
- 1. IPerson. Сутність-інтерфейс Людина. Має власні поведінки getName(), getAge() та showID().
- 2. Person. Сутність Людина ϵ спеціалізованою сутністю IPerson. Містить властивості name, age i nationalID.
- 3. Passenger. Сутність пасажир є спеціалізованою сутністю Person. Містить властивості luggage i ticket. Також має поведінку boardPlane().
- 4. Сутність Luggage. Сутність Багаж є складовою сутності Person. Сутність Person може або не містити сутність Luggage, або містити сутність Luggage у кількості 1. Містить атрибути weight, height, width та contents. Також має власні поведінки getContents() та getWeight().
- 5. Сутність Ticket. Сутність Квиток є складовою сутності Person. Сутність Person може або не містити сутність Ticket, або містити сутність Ticket у кількості 1. Містить атрибути flightInfo, seat, та canBoard. Також має власну поведінку canBoard().
- 6. Сутність FlightInfo. Сутність Інформація про рейс є складовою сутності Ticket. Сутність FlightInfo у кількості 1 може назначатись у кількості 1 сутності Plane. Містить атрибути flightNumber та departureTime. Також має власні поведінки getFlightNumber() та getDepartureTime().
- 7. Сутність Plane. Містить властивості planeld, landingGear, turbines та wings. Також має власні поведінку takeOff().

- 8. Сутність LandingGear. Є складовою сутності Plane. Має властивості frontWheel, rearRightWheel, rearLeftWheel та власні поведінки openLandingGear() та closeLandingGear().
- 9. Сутність Wheel. Є складовою сутності LandingGear. Має властивість radius та поведінку spin().
- 10. Сутність Turbine. Є складовою сутності Plane. Має властивості radius та rotateSpeed та власні поведінки spin(), getRadius() та getRotateSpeed().
- 11. Сутність Wings. Є складової сутності Plane. Має властивість wingspan та поведінку getWingspan().
- 12. Сутність Employee. Є спеціалізованою сутністю Person. Має властивість employeeID та поведінку getID().
- 13. Сутніть Pilot. Є спеціалізацією сутності Employee. Взаємодіє з сутністю Plane з приміткою flies. Має власну поведінку flyPlane().
- 14. Сутність CustomsOfficer. Є спеціалізацією сутності Employee. Взаємодіє з сутністю Passenger з приміткою checks if can proceed. Має поведінки checkLuggage() та checkNationalID().
- 15. Сутність Technician. Є спеціалізованою сутністю Employee. Взаємодіє з сутностями LandingGear, Turbine, Wings з приміткою checks for malfunctions. Має власні поведінки checkForMalfunctions(LandingGear), checkForMalfunctions(Turbine), checkForMalfunctions(Wings).

2. UML-діаграма на концептуальному рівні

3. UML-діаграма на рівні реалізації

Висновок: навчився створювати об'єктну модель програмної системи.